

d ů v o d e c h :

Žaloba směřující proti žalovanému Gustavu F., jenž byl zbaven svéprávnosti, byla sice dne 18. prosince 1932 neprávem doručena jeho opatrovníku, neboť žalovaný zemřel již dne 3. října 1932 před podáním žaloby. Měla tudíž správně směřovati proti pozůstalosti po něm, jejímž zástupcem opatrovník zemřelého ovšem nebyl. Tato vada byla zhojena tím, že pozůstalostní soud usnesením ze dne 31. prosince 1932 ustanovil tohoto opatrovníka zemřelého žalovaného opatrovníkem jeho pozůstalosti, zmocniv ho zároveň k vedení tohoto sporu, a že opatrovník od té doby bez další výhrady ve sporu pokračoval. Opominul-li právní zástupce žalobců zřejmým nedopatřením opraviti označení druhé žalované strany na »pozůstalost po Gustavu F.« a provedl-li soud druhé stolice tuto opravu z úřadu bez návrhu stran, nezakládá tento postup žádné zmatečnosti, neboť právní podmět sám nebyl tím změněn, ježto neodevzdaná pozůstalost podle § 547 obč. zák. představuje zůstavitele, a pouhá oprava jména nebo označení právního podnětu jest přípustná. Dovolatelé ovšem namítají také, že tato pozůstalost nebyla řádně ve sporu zastoupena (§ 477 č. 5 c. ř. s.), poněvadž pozůstalost v době, kdy odvolací soud tuto opravu provedl (14. února 1934), byla již dávno odevzdána a od té doby pouze dědicové sami mohli býti stranou v rozepři. Avšak ani v tom nelze spatřovati zmatek, neboť rozhodným jest pouze, kdo byl stranou v době podání po případě doručení žaloby (vada v doručení byla v souzeném případě zhojena), a skutečnost, že žalovaná pozůstalost byla pak za sporu dědicům odevzdána, nemá vlivu na osobu žalované strany, nezmění-li žalobce žalobu po subjektivní stránce za souhlasu zúčastněných anebo soudu.

Čís. 15810.

Příhláškou pohledávky k vyrovnacímu řízení zahájenému o jmění veřejné společnosti se nestaví promlčení i proti veřejnému společníkovi.

(Rozh. ze dne 10. února 1937, Rv I 1138/35.)

Podle přednesu žalující firmy byl žalovaný veřejným společníkem protokolované firmy K., z níž vystoupil dne 12. listopadu 1931. Řečená firma, o jejíž jmění bylo zahájeno vyrovnací řízení, jest žalobci dlužna nedoplatek za zboží v zažalované výši. Zboží bylo dodáno firmě ještě před vystoupením žalovaného z veřejné společnosti. Pohledávku tu přihlásila žalující firma ve vyrovnání firmy K. a dostala na ni zaplacenou určitou částku. Poněvadž exekuce proti firmě K. jsou bezvýsledné, žádá žalobce zaplacení zbytku na žalovaném. Žalovaný, nepopřev skutkový přednes žalobní, namítl jen promlčení zažalované pohledávky. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud z těchto důvodů: Vyrovnání bylo zahájeno jedině o jmění veřejné obchodní společnosti firmy K., nikoli také o jmění žalovaného jako veřejného společníka dotčené veřejné obchodní společnosti. Stanoví-li pak § 11 vyr. ř. (§ 9 starého vyr. ř.), že se promlčení pohledávky za

určitých předpokladů staví, a to bez bližšího označení, proti komu se lhůta promlčecí staví, měl zákon zřejmě na mysli jen osobu vyrovnacího dlužníka, když o jiné osobě to neustanovoval, a tu jest zřejmě jen veřejná obchodní společnost, neboť veřejní společníci za vyrovnání o svém osobním jmění nežádali. Kdyby to zákon chtěl ustanoviti, vyslovil by to jasně, a to tak jasně, jako to vyslovil v § 61, odst. 3, vyr. ř., že právní účinky vyrovnání obchodní společnosti jsou na prospěch každému osobně ručícímu společníku proti věřitelům společnosti. Avšak v tomto případě běží právě o opak, ježto prodlužování promlčecí lhůty by byla na škodu a nikoli na prospěch osobně ručícímu společníku. Názoru, že § 11 vyr. ř. (§ 9 starého vyr. ř.) měl na mysli jen osobu vyrovnacího dlužníka, svědčí i ustanovení § 10 konk. ř., který výslovně mluví jen o úpadci. Okolnost, zda závazek společníků veřejné obchodní společnosti je závazkem samostatným či pouze podpůrným, jest proto zcela nerozhodnou, když účelem § 11 vyr. ř. bylo právě jen to, aby byly zamezeny zbytečné žaloby proti vyrovnacím dlužníkům. Nemá proto v zákoně opory právní názor žalující firmy, že zákonodárce nechtěl vyloučiti z účinků § 11 vyr. ř. ručení společníků veřejné obchodní společnosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Třebaže závazek veřejného společníka za dluhy veřejné obchodní společnosti jest podle čl. 112 obch. zák. závazkem jednotným a solidárním, neplyne z toho, že veřejný společník jest ve vyrovnacím řízení, jež bylo zahájeno pouze o jmění veřejné obchodní společnosti, dlužníkem ve smyslu § 10 odst. 1 vyr. ř. č. 337/1914 ř. z. Bylo to vysloveno a odůvodněno již v rozhodnutích č. 2523, 3183 a 5408 Sb. n. s. Veřejný obchodní společník je v takovém případě jen spoludlužníkem vyrovnacího dlužníka podle §§ 18 a 48 vyr. ř. (č. 337/1914 ř. z.). Stanoví-li § 60, odst. 2, starého vyr. ř., že právní účinky vyrovnání obchodní společnosti jsou na prospěch každému osobně ručícímu společníku proti věřitelům společnosti, pokud není ve vyrovnání ustanoveno jinak, jde tu o výjimku z uvedených ustanovení, ale v souzeném případě neobsahuje vyrovnací návrh v odst. V. ustanovení odlišné od § 60, odst. 2, vyr. ř. Účelem vyrovnacího řízení jest upravití právní poměry vyrovnacího dlužníka k vyrovnacím věřitelům, k jeho rukojmím a k jiným osobám, kterým přísluší právo postihu, jak plyne z § 53 vyr. ř. č. 337/1914 ř. z. Úprava ta se však netýká jiných dlužníků nebo spoludlužníků vyrovnacího dlužníka, pokud zákon anebo návrh na vyrovnání neustanovuje výslovně jinak. Zní-li tedy některé zákonné ustanovení, týkající se oné úpravy, všeobecně a nestanoví-li výslovně, že platí i pro právní poměr jiných dlužníků nebo spoludlužníků vyrovnacího dlužníka, lze takového ustanovení užití jen na právní poměr vyrovnacího dlužníka k vyrovnacím věřitelům, k jeho rukojmím a k jiným osobám, kterým přísluší právo postihu. Proto jest i § 9 vyr. ř. č. 337/1914 ř. z. vykládati tak, že přihlášením vyrovnací pohledávky se staví promlčení jen proti vyrovnacímu dlužníku samému, nikoli také proti jiným osobám jako

jeho spoludlužníkům, a dovolací soud schvaluje odůvodnění nižších soudů, pokud názor ten vyvozují i z obdobného ustanovení § 9 konk. ř. Ani ze solidárnosti závazku spoludlužníků nelze vyvoditi, že stavení promlčení přihláškou pohledávky ve vyrovnacím řízení má účinek i proti ostatním solidárním spoludlužníkům, neboť důvodem stavení promlčení jsou jen osobní skutečnosti, sběhnuvší se na straně dlužníka (§§ 1494 až 1496 obč. zák.), a působí proto stavení promlčení jen proti němu. Staví-li se podle § 9 vyr. ř. promlčení přihláškou pohledávky k vyrovnacímu řízení proto, že o jmění dlužníka bylo zahájeno vyrovnací řízení, jde rovněž o skutečnost, která se udála jen v osobě dlužníka a nikoli v osobách jeho spoludlužníků (tak i literatura: Ehrenzweig II/1 z roku 1928, str. 102, 103, Klang II, str. 303, odstavec D, a také komentář Stubenrauchův).

Čís. 15811.

Dodatečný souhlas Státního pozemkového úřadu se zatížením přiděleného pozemku působí ex tunc vůči všem s výjimkou těch osob, které nabyly platných práv na přiděleném pozemku v důvěře v knihy pozemkové.

Nerozhoduje, že souhlas se zatížením byl dán teprve po rozvrhovém roku.

(Rozh. ze dne 10. února 1937, Rv II 957/36.)

Povinný a úpadce František M. nabyt nemovitostí nucenou dražbou prodaných jako přidělu v pozemkové reformě. Dne 15. srpna 1928 (7. prosince 1927) byl na nich poznamenán zákaz zcizení bez souhlasu Státního pozemkového úřadu. Dne 7. října 1933 (za účinnosti malého přidělového zákona č. 93/1931 Sb. z. a n.) bylo na nemovitostech těch vloženo právo zástavní pro pohledávku žalovaného z dlužního úpisu ze dne 30. ledna 1932 v částce 12.000 Kč s přísl., a to bez souhlasu Státního pozemkového úřadu, ačkoli souhlasu toho bylo potřeba, ježto zákaz zatížení vázne na přidělených nemovitostech již ze zákona bez knihovního zápisu. Obě nemovitosti byly exekučně prodány v exekučním řízení, zahájeném na návrh žalobce jako správce konkursní podstaty povinného Františka M-a dne 11. března 1935. Při rozvrhovém roku dne 29. května 1935 vznesla žalující firma odpor proti přihlášené pohledávce žalovaného z dlužního úpisu ze dne 30. ledna 1932 proto, že knihovní zajištění pohledávky té je pro nedostatek souhlasu Státního pozemkového úřadu neplatné. V rozvrhovém usnesení ze dne 29. května 1935 bylo žalovanému na částečnou úhradu řečené pohledávky přikázáno 5.891 Kč 91 h jako zbytek rozvrhové podstaty a žalobkyně byla odkázána se svým odporem na pořad práva. Dne 29. srpna 1935, za sporu zahájeného v důsledku toho odporu v první stolici, dala obvodová úřadovna Státního pozemkového úřadu na dlužní úpis ze dne 30. ledna 1932 schvalovací vkladnou doložku. Nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Státní pozemkový úřad schválil dodatečně dlužní úpis, podle něhož bylo vloženo právo zástavní pro pohledávku žalovaného, a jde tedy jen o to, zda dodatečné schvá-